

ਪੰਡਿਤ ਪ੍ਰੇਮ ਨਾਥ
ਬਜਾਜ
ਬਨਾਮ
ਭਾਰਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ
ਹੋਰ
ਕਪੂਰ ਜੇ.

ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਕਿ ਆਧਾਰ ਅਸਪਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਭੀਮ ਸੇਨ ਦੇ ਕੇਸ (1) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਆਚਰਣ ਨੂੰ ਵੇਖਣਾ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਵਿਅਕਤੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਨਿਵਾਰਕ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਨਿੱਜੀ ਸੁਤੰਤਰਤਾ 'ਤੇ ਗੰਭੀਰ ਹਮਲਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਭ ਤੋਂ ਮਾਮੂਲੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਖਣ ਦਾ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਉਪਾਵਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਡਿਸਚਾਰਜ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।

ਅਪੀਲੀ ਸਿਵਲ

ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਜੇ.ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ

ਦਸੌਧਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਅਪੀਲਕਰਤਾ।

ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ, -ਜਵਾਬਦਾਤਾ।

1951 ਦੀ ਨਿਯਮਤ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਨੰ. 703

ਪੰਜਾਬ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਐਕਟ (1887 ਦਾ XVI)-ਸੈਕਸ਼ਨ 59(1)(d) 1862 ਵਿੱਚ ਸਾਂਝੇ ਪੂਰਵਜ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ - 1878 ਅਤੇ 1882 ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਸਾਂਝੇ ਪੂਰਵਜ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਵੰਸ਼ਜਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ - ਕੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਾਂਝੇ ਪੂਰਵਜ ਦੁਆਰਾ ਕਬਜ਼ਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 59(1) ਦੀ ਧਾਰਾ (ਡੀ) ਦਾ ਅਰਥ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 59 (1) (ਡੀ) ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਲਈ ਇਹ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਸਾਂਝੇ ਪੂਰਵਜ ਦੁਆਰਾ ਕਬਜ਼ਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 59(1) ਦੀ ਧਾਰਾ (ਡੀ) ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ "ਆਮ ਪੂਰਵਜ ਤੋਂ ਮਰਦ ਲਾਈਨ ਵਿੱਚ ਮਰਦ ਸੰਪੱਤੀ ਸੰਬੰਧੀ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ: ਮ੍ਰਿਤਕ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਦਾ" ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਇੱਛਾ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ- ਸਾਂਝੇ ਪੂਰਵਜ ਤੋਂ ਉਸਦੇ ਵਾਰਸਾਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ।

(1) 1952 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 19

ਵਧੀ ਹੋਈ ਅਪੀਲੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸੀਨੀਅਰ ਸਬ-ਜੱਜ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਹਿਸਾਰ ਦੇ ਫਰਮਾਨ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਯਮਿਤ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ। ਮਿਤੀ 9 ਜੂਨ, 1951 ਸਬ-ਜੱਜ ਦੀ ਚੌਥੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਹਿਸਾਰ (ਸਿਰਸਦ ਮਿਤੀ 27 ਮਾਰਚ 1951) ਨੂੰ ਸੋਧਦਾ ਹੋਇਆ (ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਕੇ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਇੱਕ ਫਰਮਾਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਖਸਰਾ ਨੰ: 274 ਦੇ ਮਾਲਕ ਬਚਾਓ ਪੱਖ-ਜਵਾਬਦਾਰਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਸਾਥੀ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਸਹਿਣ ਕਰਨ ਲਈ ਛੱਡ ਦੇਣਾ।

ਯਸ਼ ਪਾਲ ਗਾਂਧੀ ਅਤੇ ਆਰ.ਐਨ. ਮਲਹੋਤਰਾ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ।

ਸੀ ਐਲ ਅਗਰਵਾਲ, ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ।

ਨਿਰਣਾ

ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ, ਜੇ.-1951 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 25 ਵਿਚ ਸੀਨੀਅਰ ਅਪੀਲ ਜੱਜ, ਹਿਸਾਰ ਨੇ ਪਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜੂ ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਪੁਰਖੇ ਨੇ 1862 ਵਿਚ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ, ਜੇ.

ਸ਼੍ਰੀ ਯਸ਼ਪਾਲ ਗਾਂਧੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਪਤਾ ਲੱਗਣ 'ਤੇ ਕਿ ਰਾਜੂ ਸਾਂਝੇ ਪੁਰਖੇ ਨੇ ਖਸਰਾ ਨੰਬਰ 274 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਖਸਰਾ ਨੰਬਰ 274 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ।

1862 ਦੀ ਬੰਦੋਬਸਤ ਵਿੱਚ ਰਾਜੂ ਨੂੰ ਖਸਰਾ ਨੰਬਰ 295, 4 ਕਨਾਲ 15 ਮਰਲੇ ਬੰਜਰ ਦਾ ਮਾਲਕ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। 1877-78 ਦੀ ਜਮ੍ਹਾਂਬੰਦੀ ਵਿੱਚ ਕੇਵਲ ਦੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਫੱਲੂ, ਨਥਲ, ਜੈਮਲ ਅਤੇ ਫੱਤਾ, ਬਿਸਵੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ 4 ਕਨਾਲ 15 ਮਰਲੇ ਦੇ ਖਸਰਾ ਨੰਬਰ 295 ਦੇ ਮਾਲਕ ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੰਨ 1882 ਦੀ ਬੰਦੋਬਸਤ ਵਿੱਚ ਰਾਜੂ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਸ਼ਮਨ ਨੂੰ 9 ਕਨਾਲ 7 ਮਰਲੇ ਦੇ ਖਸਰਾ ਨੰਬਰ 295 ਵਿੱਚ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਹਾਕਮ ਸਿੰਘ ਦੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਉੱਤਮ ਅਤੇ ਕਿਸ਼ਨਾ ਨੂੰ ਗਿਰਵੀ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜੂ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ 1878 ਅਤੇ 1882 ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਖਸਰਾ ਨੰਬਰ 295 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ।

ਖਸਰਾ ਨੰ: 274 ਦੀ ਜਮਾਬੰਦੀ, 1939-40, 1862 ਦੇ ਬੰਦੋਬਸਤ ਦੇ ਖਸਰਾ ਨੰਬਰ 295 ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

ਮੂਲਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਮੁਹੰਮਦ ਸ਼ੇਰ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ (1), ਐਡੀਸਨ ਜੇ., ਨੇ ਦੇਖਿਆ-

“ਮੇਰੇ ਨਿਰਣੇ ਵਿਚ ਇਹ ਤੱਥ ਹੈ ਕਿ ਮਿੱਠਾ ਸਿੰਘ, ਇੱਕ ਜਾਂ ਦੋ ਵਾਢੀ ਲਈ, ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ, ਗੰਗਾ ਸਿੰਘ ਦਾ ਇੱਕ ਕਿਰਾਏਦਾਰ, ਕਰਦਾ ਹੈ।

(1) ਆਈ.ਆਰ. 1931 ਲਾਹ. 507

ਦਸੌਦਾ ਸਿੰਘ
ਅਤੇ ਹੋਰ
ਬਨਾਮ
ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ
ਹੋਰ

ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 59(1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਆਮ ਪੂਰਵਜ ਨੇ ਕਿਸ ਸਮਰੱਥਾ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਰੱਖੀ ਸੀ, ਬਸ਼ਰਤ ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਰੱਖਿਆ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਉਸ ਦੇ ਵਾਰਸਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲੀ ਹੋਵੇ।"

ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ
ਜੇ.

ਸ਼੍ਰੀ ਯਸ਼ਪਾਲ ਗਾਂਧੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜਮਾਂਦਰੂਆਂ ਲਈ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਸਾਂਝੇ ਪੁਰਖਿਆਂ ਤੋਂ ਉਸਦੇ ਵਾਰਸਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਧਾਰਾ 59(1)(ਡੀ) ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਕਾਫੀ ਸੀ। ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਐਕਟ, 1887, ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਐਕਟ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਸਾਂਝੇ ਪੂਰਵਜ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਸੀ। ਮੇਰੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 59(1) ਦੀ ਧਾਰਾ (ਡੀ) ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲੇ "ਮਿ੍ਰਤਕ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਪੂਰਵਜ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਵੰਸ਼ ਦੀ ਮਰਦ ਲਾਈਨ ਵਿੱਚ ਮਰਦ ਸੰਪੱਤੀ ਸੰਬੰਧੀ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ" ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਉਸਦੇ ਵਾਰਸਾਂ ਦਾ ਸਾਂਝਾ ਪੂਰਵਜ ਤੋਂ ਉੱਤਰੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ। ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸ਼ਰਤ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਨਤੀਜੇ ਵਿੱਚ, ਮੈਂ ਕੁਆ ਖਸਰਾ ਨੰਬਰ 274 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਖਰਚਿਆਂ ਨਾਲ ਨਿਯਮਤ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ 1951 ਦਾ 703 ਨੰ. ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।

ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ

ਦੁਲਟ ਅਤੇ ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾਇਣ ਜੇ.ਜੇ. ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ
ਮੇਸਰਸ ਘਿਓ ਮਾਲ ਐਂਡ ਸੰਨਜ਼।-ਪਟੀਸ਼ਨਰਜ਼।

ਬਨਾਮ

ਦਿੱਲੀ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ।-ਜਵਾਬਦਾਤਾ।

1955 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਅਰਜ਼ੀ ਨੰ. 11-ਡੀ

1955
12, ਦਸੰਬਰ

ਲਾਇਸੈਂਸ-ਸ਼ਰਾਬ-ਭਾਗ ਸੀ ਸਟੇਟਸ ਐਕਟ (1951 ਦਾ XLIX) ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ - ਧਾਰਾ 36 ਅਤੇ 38- ਦਾ ਘੇਰਾ- ਕੀ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਚੀਫ਼ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸ਼ਕਤੀ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ-ਮੁੱਖ ਕਮਿਸ਼ਨ , ਕੀ ਉਸ ਕੋਲ ਆਪਣੀ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਥਾਰਟੀ-ਪੰਜਾਬ ਐਕਸਾਈਜ਼ ਐਕਟ (1914 ਦਾ 1) ਨੂੰ ਸੌਂਪਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਦਿੱਲੀ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁੱਕਦਮੇਬਾਜ਼ਾ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਦੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਪਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਇਕਬਾਲ ਕੌਰ
(ਟਰਾਂਸਲੇਟਰ)